

Ondřej KREJČÍ

Teorie geografie venkova

Geografie venkova
Přednáška č. 2

Termín terénního
cvičení?

Vymezení venkova opakování

V současné době neexistují sociální či ekonomické procesy,
které
by byly specifické výhradně pro venkov či město

=> složité vytvoření teoretického základu pro výzkum

Proč se zabývat venkovem? opakování

Venkov je domovem až $\frac{1}{4}$ obyvatelstva ČR

Venkov = 80 % území ČR

Venkov má výjimečné postavení z hlediska kvality života (bezpečnost, čistota, volný čas...)

Silná politická podpora venkova

=> rurální geografie má stále silnou pozici mezi vědami

Rurální geografie

Věda zabývající se studiem lidí, míst a krajiny venkovských oblastí a sociálními a ekonomickými procesy, které jejich prostorové rozmístění ovlivňují (Woods, 2009)

Není jedinou vědou zabývající se venkovem

Rural studies

sociologii (sociální vztahy a sociální struktury venkova)

antropologii (etnografické techniky výzkumu na venkově)

zemědělské vědy

Rurální geografie - historie

vznik v 70. letech 20. století (V. Británie)

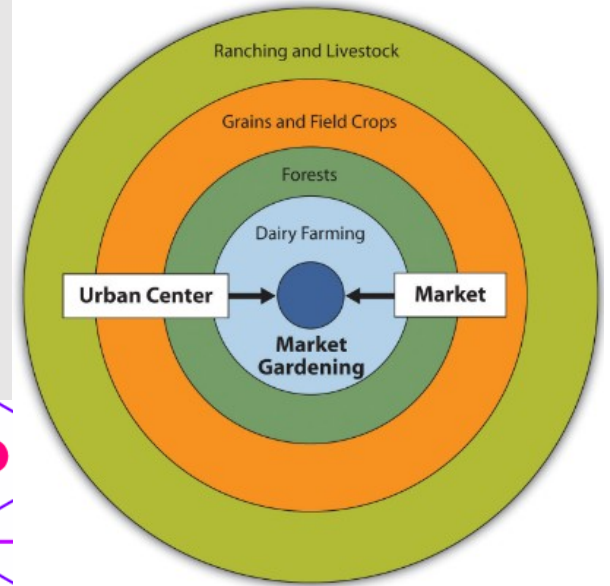
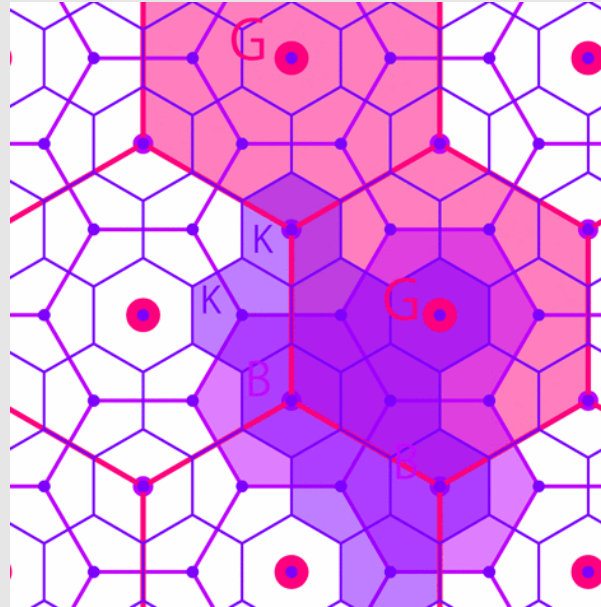
od 50. let výzkum venkova v rámci konceptu geografického determinismu či posibilismu
(ovlivnění člověka prostředím respektive prostředí ovlivněné člověkem)

Práce především empirické vycházející z pozitivismu založené hlavně na zemědělských ukazatelích

- studia dopadu lidské aktivity na venkovský prostor a studium venkovské krajiny a využití půdy

Teoretické koncepty

- Von Thünenův model koncentrického využití zemědělské půdy
- Christallerova teorie centrálních míst



Rurální geografie - historie

70. – 80. léta úpadek v souvislosti s krizí pozitivismu

kvantitativní metodologie -> kvalitativní metodologie

Statistická data založena na zidealizovaných sociologických představ o venkovských a městských společnostech.

Jak využitelná jsou vlastně tyto data?

Rurální geografie - současnost

Moderní výzvy rurální geografie

sílící kontraurbanizace (suburbanizace) – vrchol?

rostoucími konflikty mezi starousedlíky a přistěhovalci především v příměstských zónách

změna funkce venkova od produkční ke konzumní

Nová funkce venkova – rekreační a regenerační, vytlačuje výrobní funkci, které požaduje centrum

- Agroturismus
- Venkov v postmoderním pojetí chápán spíše jako sociální konstrukt
 - Má dnešní venkov znaky venkova?

Rurální geografie v ČR

Vychází spíše ze zemědělské ekonomiky a historického vývoje, (doba normalizace)

Pozice zemědělství oslabena s přechodem na tržní ekonomiku

v době socialistické modernizace jedním z hlavních úkolů představitelů režimu socialistická přestavba vesnice (středisková obec x periferie)

Hlavní témata:

- Transformace zemědělství a identity venkova
- Rozvoj venkovských obcí – strategické plánování - Velký vliv vstup do EU, kde má politika venkova silnou tradici
- Migrace na venkov...
- Výzkum sídelního systému

Zdroje
informací -
výběr
